

ייעוץ פופריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת מסעי
שנת תשע"ד

וכמה פעמים להרבות בהתבודדות בכל יום ויום, והיינו לפרש שיחתו לפני השם יתברך בלשון לע"ו, לבקש מלפניו יתברך שיקרבו לעבודתו ויחזרו לשוב בתשובה שלמה לפניו יתברך, והזהיר לעשות מהתורות תפלות. והיינו כל הדברים הקדושים שגילה בכל תורה ותורה, לעשות מזה תפלה, לבקש ולהתחנן מהשם יתברך שיזכה לבא לכל זאת, כפי סדר חידושי התורה שגילה, כפי בנין הנורא שבנה בכל תורה ותורה שגילה בדרכו הנפלא, עיי"ש וכתב שם באות ד' וז"ל: אבל עיקר התפלה השלימה היא כשאדם מתפלל רק על צרכי נשמתו בעצמו. והיינו שכל תפלותיו לזכות ליראת ה' ועבודתו יתברך כמו שאמר ווד המלך ע"ה אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש ששתי בבית ה' כל ימי חיי וכו', וכמ"ש רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' י"ד) על מאמר רבינו ושקלאי לסלתאי ואנחיה בכותא דרקייע עיי"ש, ותפלה כזאת אינה טפילה לתורה, אדרבא תפלה כזאת היא עיקר קיום התורה, מאחר שמבקש רק לקיים את התורה שזה עיקר שלימות התורה, כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. וזה בחינת (משלי לא, ל) אשה יראת ה' היא תתהלל. היינו התפלה שהיא בחינת אשת חיל כשהוא בשביל יראת ה' לזכות ליראתו יתברך היא תתהלל, כי זה עיקר שלימות התפלה, וזאת התפלה היא שוה עם התורה וגבוה ממנה, כי עיקר הכוונה בלימוד התורה הוא לקיים את התורה, כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. וזהו שכוונתו בתפלתו שמבקש ליראה את ה' ולקיים את התורה. נמצא שהתורה והתפלה שניהם שווים בקומתם, ואף גם התפלה גבוה יותר בחינת אשת חיל עטרת בעלה, בחינת ראשית חכמה יראת ה', והיינו התפלה שהיא בחינת אשה יראת ה' והיינו מה שמתפלל על היראה, היא ראשית חכמה, כי היא למעלה מהחכמה שהיא התורה, כי תפלה כזאת היא עיקר קיום התורה, כי עיקר התורה היא המעשה שזוכין על ידי תפלה זאת, כי לא המדרש הוא העיקר וכו', עיי"ש באריכות] ולספר המעשיות שעברו בעתים הללו עד היום שגבו מדעתינו, אך מרחוק יוכל כל חד כפום מה דמשער בלביה לראות ולהבין מזה גדולת הבורא יתברך וגדולת עסקינו וכו' וכו' [מוהרנ"ת ז"ל לקח מכל דבר רמזים לעצמו לעבודת השי"ת, ואף בזה שנתגדל כעת המחלוקת והבהרה ללהב יוצאת, הבין מזה גדולת הבורא יתברך ודק]. אשרינו אשרינו שאנחנו הם נקראים על שם רבינו הקדוש זצוק"ל.

יותר מזה אין פנאי להאריך. וגם האגרת הזאת היא מנפלאותיו וחסדיו ית'. והשם יתברך יחוק לבכך, וישמח נפשך, ותזכה לילך בדרכיו הק' באמת, ורגליך יתחזקו, ותהיה בכלל וקוי ה' יחליפו כח וכו', ילכו ולא ייעפו וישעיה מ, לא, ירוצו לעבודת ה' ולא ייגעו.

דברי אביך המצפה לישועה בכל עת

נתן מברסלב

ושלום לכל אנ"ש באהבה רבה לכל אחד ואחד.

גם להם נאמרו כל הדברים האלה. וראוי להראות להם האגרת הזאת עם התפלה החדשה. השם יתברך יעזרנו להוסיף עוד תפלות חדשות בכלליות, וכל אחד בעצמו [פי' שכל אחד בעצמו יזכה לחדש תפלות חדשות, ובפרט בעת שיראו את התפלות בליקוטי תפלות ילמדו דעת איך לחדש תפלה בפרטיות, כמבואר בהקדמת ליקוטי תפלות]. עד ישקיף וירא ה' משמים, ויזכינו לשוב אליו יתברך באמת לנצח.

המשך בדף 4

ותראה לדבר הרבה עם מוסר כתב זה ר' נחמן נ"י [הרה"ח ר' נחמן דר בטולטשין, מגדולי תלמידי מוהרנ"ת ומשמשו הנאמן]. אפשר יספר לך מעט כפי תפיסת דעתינו, את כל החסדים והנפלאות שעשה השם יתברך עמנו בימים האלו, איך בכל פעם נדמה שעשוינו אי אפשר לשמות, ולא לדבר שום דיבור כלל, בפרט מגודל המחלוקת והרעש שהיו בימים האלו שרצו לבלבל אותנו מאד, ואף על פי כן חסדו גבר עלינו ואמת ה' לעולם, וזכינו לדבר הרבה נפלאות חידושי תורה המחיינן נפשות לנצח. וגם שמחנו ורקדנו הרבה בעזרת השם יתברך יותר משאר שנים [השוה לעיל סי' קנ"ו חסדו גבר עלינו ובישועתו הנפלאה יתברך הייתי בשמחה בימים האלו יותר משאר שנים].

וחדות ה' היא מעוזינו עד אשר היום עשה ה' נפלאות עמנו, שזכיתי מחדש להעתיק תפלה חדשה כאשר תראה בעיניך [הכוונה כי התפלות היו מסודרים אצל מוהרנ"ת בלשון יחיד, שכתב התפלות לעצמו ולא למען להדפיסו, ואח"כ כשסידרה להדפיסה, סידרה מחדש והעתיקו בלשון רבים], כי אני שולחה אליך על ידי מוסר כתב זה, יראו עיניך ויתעורר לבך ותגל נפשך. עמוד והתבונן נפלאות ה', כי הלא זה כמה ימים ושנים אשר לא זכינו לתפלה חדשה, והרבה יש לכם חלק בזה מה שזכיתם שיהיה לכם חלק בהסוכה החדשה שישבתי בה בסוכות הזה בחסדו הגדול [עיי' לעיל מכתב קמ"ז שבאותו השנה בנאו סוכה חדשה למוהרנ"ת ז"ל]. כאשר תשמע קצת ממוסר כתב זה נפלאות על ענין סוכה חדשה, שצריכה הסוכה להיות חדשה כי סוכה ישנה יש פוסלין [סוכה ט.], וזה בחינת תפלה חדשה [עיי' ליקו"מ ח"א סי' מ"ח שבחינת סוכה הוא בחינת כ"ח התפלה כ"ח אתון דעובדא דבראשית עיי"ש, ולכאורה הכוונה כאן להמבואר בליקוטי הלכות הל' ר"ח ה"ה אות ט"ו וזה בחינת סוכה, צא מדידת קבע ושב בדירת ארעי, בחינת אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים, ואמרו רבותינו ז"ל זה שיועד לחדש בה דבר, וזה זוכין דייקא כשעושין מתורות תפלות, שאז זוכין בוראי לחדש דבר בתפלתו בכל פעם, אבל בלא זה בתפלות הפשיטות על צרכי הגוף בוראי קשה לחדש דבר בכל פעם בתפלות עיי"ש באריכות, ועיין בספר השתפכות הנפש בסוף הספר שמעתיק כל הדרוש הג"ל מליקוטי הלכות וציין לעלים לתרופה מכתב הזה, ובהמשך המכתב מבואר בגודל מעלת העושה מתורת תפלות, שהוא שייכה להלכה הג"ל]. אבל הכל נתחדש בשנה הזאת דייקא, שזכיתי לסוכה חדשה, ברוך השם אשר זיכה אתכם להיות לכם חלק בזה, והעיקר הוא חלקך העולה על כולם.

ועתה תקבל ברכת מזל טוב. יהי רצון שתהיה בתך הנוולדת לך למזל טוב ולברכה לששון ולשמחה [ר' יצחק הו"ל כמה בנות], ותהיה אשה יראת ה', שיצאו ממנה דורות טובים וכשרים, שיגדלו שמו ית', וירבו תורה ותפלה בישראל. ויתפשט הדרך הקדוש החדש לעשות מהתורות תפלות, שעל ידי זה יתקרבו כל ישראל אליו יתברך, וחזן מזה הכל הבל, כמו שכתב (משלי לא, ל) שקר החן והבל היופי, אשה יראת ה' היא תתהלל, שזה נאמר על התפלה כידוע, והעיקר כשעושין מהתורה תפלה [פסוק הזה קאי על תפלה והודאה לה' כמבואר בליקו"מ כ"מ עיין ח"א סי' י"ד אות, סי' ל' א"ו, סי' מ"ט אות, ועיין ליקו"מ ח"ב סי' כ"ה, ובהקדמת ליקוטי תפלות. ועיין ליקו"מ הל' ראש חודש ה"ה את א' מההתנהגות הכללית שהזהיר רבינו ז"ל לכל אחד ואחד כמה

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקדוש נכד הבעל שם
טוב ז"ל זכותו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ט)

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נודע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאנון זצלה"ה על

מאמר מ"ז:

האט גיזאגט דאס ער איז געקומען אויף דער וועלט אויס
רייסען דעם בייזען למדן. ואמר אליו, אלא תלמוד חומש,
משניות, עין יעקב, שלחן ערוך, מדרש, וכדומה כל הדברים
הקטנים.

כי הר' נחמן נתקרב למוהרנ"ת בן עשרים שנה, ולא היה
אז בן תורה, ואם היה לומד גמרא היה נשאר בלמדן
ולא בצדיק, על כן הבין מוהרנ"ת כי אי אפשר שילמוד
גמרא גם כן, על כן הרגיל אותו בדברים קטנים, ומזה
נעשה גדול וכו'.

ופעם אחת אמר מוהרנ"ת אני גם כן רצוני להתפלל
כוותיקין אבל לא בבייזין למדן, כי חמיו היה רגיל
להתפלל וותיקין, והיה מקצר בתפלה כדי לפגוע הנץ.

(אבניה ברזל בערך מוהרנ"ת אות מ"א)

צ"ג.

חזקו ויאמין לבבכם

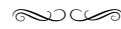
פעם אחת אמר מוהרנ"ת ז"ל א צדיק אז ער שטארבט א
צדיק דאס איז דבר פלא. פעם אחת אמר א וויי א
ווייסע בארד און נאך אברסלבר חסיד.

ופעם אחת בא מוהרנ"ת ז"ל למשנה של עקביא בן
מהללאל אומר הסתכל וכו' ונתלהב מאד מאד, ואמר
בזה"ל: פאר וואס איז רבן שמעון בן יוחאי גיווען שמעון בן
יוחאי ווייל ער האט דאס גיוויסט, פאר וואס איז גיווען דער
האר"י הק' דער האר"י הק', ווייל ער האט געוויסט, פאר
וואס איז גיווען דער בעל שם טוב הק' דער בעל שם טוב
הק', ווייל ער האט געוויסט, פאר וואס איז גיווען דער
הייליגער רבי דער הייליגער רבי ווייל ער האט געוויסט,
פאר וואס בין איך אויך איך, ווייל איך ווייס.

(אבניה ברזל בערך מוהרנ"ת אות מ"ה)

ומאז התחיל לנסוע אל הצדיקים ההולכים בדרך הבעל
שם טוב, להר"ר מרדכי מקרעמעמנין, ולהרה"צ
מבארדיטשוב ושאר צדיקים, והיה למוהרנ"ת יסורים גדולים
מחמת מניעות אביו וחוטנו ואשתו, ואעפ"כ אם היה
מרגיש שיש לו טובה גדולה בעבודת ה', לא היה מסתכל
עליהם כלל, אך כיון שלא היה לו עדיין טובה שלימה כי
אם מעט, על כן לא היה חזק כל כך בזה.

(אבניה ברזל בהתחלה אות ב')

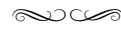

צ"ד.

זיווג ראשון

פעם אחת אמר הבעל שם טוב ז"ל, אם היה לי זוגתי
הראשונה הייתי עולה למרום, באמצע היום בשוק
מעזבוז לעיני כל, ולא כמו אליהו שעלה במדבר.

(אבניה ברזל אות נ"ח)

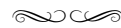

צ"א.

צדיק גוזר והקב"ה מקיים

אמר, באופן אחד היה מהלוקת הבעל שם טוב גדול
משלנו, אך הם היו מותרים במופתים, אבל אנו
אסורים במופתים.

(אבניה ברזל בערך מוהרנ"ת אות ל"ד)

צ"ב.

פעם אחת נסע הר' נחמן מטולטשין עם מוהרנ"ת זצוק"ל
בדרך, והוכיח אותו על שאינו לומד, וכשבאו
לאכסניא לקח הר' נחמן גמרא והתחיל ללמוד, אמר לו
מוהרנ"ת: דאס הייסט בייזער למדן, דער בעל שם טוב

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלג בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע קודש מחצבתו נכד זלה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו
רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רז לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולץ בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושא הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דאיכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלחי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש חמודות וזרעו לברכה זרע קודש
שמו ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

קב"ט

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן ט"ז: קנאת סופרים תרבה חכמה

שואל: מאד יקשה בעיני מה זאת שמוהר"ן משבח א"ע בספריו, בשבחים גדולים.

ועוד כתב (נוצר חסד אבות פ"ו מ"ב) צדיק אחד היה רבינו משה מפשעוורסק הראשון, שמימיו לא נשמע ממנו שום קטנות והרכנות הראש, אלא תמיד היה משבח עצמו, ומספר גדולת נפשו ומדריגות הרמות שלו, והאיך הוא גדול בשמים ובארץ, והאיך כל העולם כולו כדאי הוא לו, ובכל רגע היה מספר רוח"ק, צופה בבירור על כל ההוה, והיה נראה ממנו נפלאות ונוראות, והיה תמיד משבח ומספר גדולת עצמו. וכ"ז שנפשו היה נמוכה כעשב קטן ולבבו נשבר מאוד, אין ממש, כתולע קטן הרוחש על הארץ מגדולת א"ס, ולכן בהכרח היה שיגביה א"ע להרחיב דעתו, להשפיע אור וחיות ושפע על כל העולם שלא יתבטל מכל וכל, ונשמתו היה מפלא עליון הפלא ופלא.

וממשיך שם וזהו שאמרו הריני כבן עזאי, הריני כרבי עקיבא. וזהו מגודל אהבה צמאה לך נפשי, ובראו נשמות גרים, ובדיחא דעתן, ודעת קונם היה בם שיצא מאין ליש לברוא עולם. וכן הצדיקים בגודל אורם, לפעמים לטוב העולם יוצאין מאין ליש לחדש עולם שלהם בטוב. ובלבד שיהיה צדיק גמור מזוכך, ולא תתפש חלילה וחלילה לידמות להם כל עוד שאינך במדריגה הזאת ע"כ.

וזהו הלשון שכתב על עצמו (אוצר החיים בחקותי רצ"ג). באמת גילה לנו מרן אלקי הבעש"ט כמה חכמות רמות וקדושות נפלאות מפלאי תמים דעים, אשרי עין ראתה כל אלה בדרכי עבודה התמימה וביחודים נפלאים, ובלמוד תורה ביחודים נפלאים, ולעשות כל המעשים ביחודים נפלאים, והיאך להשיג כל המדות טובות ענוה ויראת חטא וקדושה וטהרה, ולהיות שפל ונבזה לפני הפחות שבישראל, אשר ע"י חכמתו בקל יוכל להשיגם, ות"ל ע"י שימוש צדיקים אמיתים, זכיתי להרבה ענינים מחכמתו הרמה.

וכתב בנו מהרא"צ (תהלים עם פ"י בן ביתי מזמור צ"ב) צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה, אמחז"ל כי ארז מרמז לגדלות, ורצ"ל באיזה אופן יכול הצדיק להיות בעוה"ז כארז, כשמישיג עד לובן עליון, ומלבן עונות ישראל, זה הצדיק יכול להיות כארז ע"כ, והבן כי מי הוא שחגר מתניו כ"כ כמו רבינו להלבין עונות כל ישראל, והבטיח שיוציא את כולם לשאול תחתית, אם יבוא אליו.

והמהרש"א (סוף סוטה) על דברי ר"י ור"ג שם כתב, כי כוונתו לא היתה בשביל גאוה, רק כדי לומר האמת, שלא יהיה הברייתא נשנה בטעות, והעץ יוסף (בכורות נ"ח:) על דברי בן עזאי כתב, וכל כוונתו לא היה לרמוז לכבודו כלל, אלא להלהיב האנשים שיהיו דבקים בחשק התורה, ושוקדים על דלתותיה תמיד כל מה שאפשר, כי הוא להיותו שוקד יומם ולילה, זכה להיות גדול בתורה.

ובליקוטים יקרים מהמגיד הגדול (אות קנ"ה) כתב וז"ל כשאדם מבזה א"ע, ונחלט בלבו שאין תפלתו ולימודו חשוב לכלום, ואינו נחשב בעיניו עבודתו שהוא עובד, אדם כזה נופל ממדריגתו למדריגה פחותה וגרועה, ובשביל זה הולך אח"כ כמו בלי דעת וחסר שכל בעבודתו ית' וכו', ובשביל זה כמה חסידים וצדיקים לפעמים מתפארים בעצמם, הוא מטעם זה, כשרואים א"ע שאין להם התלהבות כ"כ בעבודת השי"ת, ונפלו ממדריגתם, מתפארים בעצמם בפני בני אדם, ומחמת זה באה להם אהבת ה' ויראת ה' יותר גדולה, וזה ג"כ הטעם במה ששבחוהו התלמידים לרשב"י ע"ה בפניו, כדי שיהיה לו התפארות גדולה, ויבוא בשביל זה לאהבה ויראה יותר גדולה, כי בוודאי רשב"י היה מוכרח להשפיל עצמו במדריגות התחתונים להעלות ניצוצות מכולם וכו', ונתנו לו התלמידים התפארות, שע"י יבא להתפארות השי"ת באהבה ויראה ע"כ.

ודוגמת זה כתוב בלקו"מ (ח"א סי' קכ"ו) בכל מקום ששבחו החבריא את רשב"י על שגילה להם סוד נפלא, תמצא שאח"כ אמר להם עוד חידושי תורה.

ובעבודת ישראל (פרשת וישלח) כתב לפעמים צריך הצדיק להתחזק ולעמוד על עמדו, לעורר רחמי המלכים והשרים יר"ה לבטל גזירות רעות מעל אחינו בני ישראל, ולסתום פי המקטרגים, וכמ"ש רשב"י בספר הזוהר בר יוחאי בעלמא, וכמו ששמענו בדרך זה ממורנו החסיד הצדיק מורינו אלימלך זצ"ל. ולא שהתנשאו רוחם בזה באמת, רק היו מרוממים ומנשאים א"ע, להמתיק הדינים, ולעמוד כתרים נגדם ע"כ.

הנה עתה אחר חצות שלח ה' בדעתי לכתוב לך, אמרתי לא אתעצל ואכתוב לך תיכף. ובאמת איני יודע מה אכתוב לך, כי צר לי עליך בן אחותי, אשר גדלתך, וכוונתי היה לגדל אותך לגדולה נצחית לזכותך לחיי עדי, אשר אך לזה היתה כל מגמתך, מן היום אשר באת בצל קורתך. ועתה איך נתרחק ממני כל כך, ואתה מדחה בעצמך מיום אל יום, ומי יודע מה יולד יום.

והנה זה סמוך בשבוע זאת שלחתי לבני שיחי ג' תפלות מחדש [מזכר לעיל מכתב קנ"ו-קנ"ח]. פקח עיניך ולבך והבט בהם בעין האמת ובתמימות, ותוכל להבין אמת דרכינו. ואיך יעלה על הדעת שאצטרך לחזק אותך באמונה בענין עסקינו הקדוש והנורא והנשגב מאד, כאשר שמעתי מפיו בעצמך, שיעקר המניעה שלא נסעת על ראש השנה הוא מחמת חסרון אמונה. היאומן כי יסופר שאחרי כל הדיבורים ששמעת מפי, ואחרי כל מה שראית בספריו הקדושים, ואחרי שכבר נתעוררת בעצמך כמה פעמים בכמה נקודות טובות בנעורייך, עדיין תהיה פוסח על שני הסעיפים ח"ו.

עתה בני ותלמידי, יישב דעתך היטב היטב, כי לא דבר ריק הוא ממך, כי הוא חייך. ואין הפנאי מסכים להאריך ודי בהערה זאת. וזרז עצמך לבא על שבת קודש בזריות, אולי אולי נוכל לדבר מנקודה שבלב באופן שאוכל לעורר מחדש, אך איך שיהיה בוודאי יהיה לך לטובה אמיתית ונצחית כל רגע ורגע שתהיה פה, וכל דיבור ודיבור שתשמע מאתנו [היינו אם יתעורר מחדש מדברי מוהר"ת לעבודת ה' זה בוודאי טוב וראוי, אך אף אם לא יתעורר כראוי, אבל זה בעצמו מה שיוכה לשבות אצל מוהר"ת ולשמוע ממנו דברי אלהים חיים, כל רגע ורגע שיהיה שם, וכל דיבור ודיבור שישמע, זה בעצמו הוא טוב אמיתית ונצחית ודורק]. כי ה' אתנו, ולעורר לבבות בני ישראל להדריכם בדרך אשר דרכו בו אבותינו מעולם, כל עסק זה אין נמצא בעולם עתה כי אם אצלינו בעזרת השם יתברך אשר הוריש לנו אדמו"ר הנורא והנשגב זצוק"ל [כענין עיני חיי"מ (ס' רנ"ח) שרבינו"ל אמר הייתי סבור שהיצי"ר שלי אומר לי שאין מי שיוכל להנהיג את בני הנעורים כמוני, עכשיו אני יודע בבירור שאני מנהיג הדור יחיד בעולם, או איך בין איין מנהיג, ואין מנהיג כמוני עכ"ל"ק].

ועיין בספר פרפראות לחכמה על ליקר"מ (ח"א סי' ס"א) שאנ"ש הבינו בכוונת רבינו"ל להסמיך את מוהר"ת ז"ל בענין הדרי מטה לקרב בני אדם להשיות ולהודיעם כי מלא כל הארץ כבודו, וכתב שם שלחוקנים תלמידי רבינו"ל שקיבלו מרבינו"ל בעצמו. היה קשה להם לקבל עליהם את מוהר"ת למנהיג ולרועה נאמן, אמנם לבני הנעורים אחריהם אלהים בוודאי היה מוהר"ת לרועה נאמן ומנהיג אמיתי עיי"ש. ואכן רוב רובם של תלמידי רבינו"ל נתקברו בניהם למוהר"ת, ואכמ"ל. ואם האמת מושלך ארצה עתה, ואסור לגלות דיבורים כאלה למי שלבו חלוק מזה, שלא יחלוק יותר ח"ו. אף על פי כן האמת הוא כן, כי האמת הוא אחד ושפת אמת תכון לעד, ושיום לבך היטב לדברי, ויישב דעתך היטב היטב, ואני את נפשי הצלתי לעוררך עתה, ואתה הטוב בעיניך עשה [ואכן מוהר"ת ז"ל המשך אותו אליו על שבת קודש, אף ששמע לכאורה שלא ידע ר' יצחק אייזיק עדיין מהמכתב, עכ"ז בא להסתופף בצל מוהר"ת ז"ל כמו"ש במכתב ק"ס ד' אייזיק בן אחי היה פה על שבת קודש, ומאת ה' היתה שהכנתי בלילה הקודם מכתב אליו].

סימן קנ"ח

ברוך השם, יום ד' נח תקצ"ה לפ"ק, ברסלב

אהובי בני חביבי, מכתבך קבלתי עתה עם הקולמוס [עיין לקמן מכתב קנ"ט וקס"ג אודות הקולמוסין שהיה נצרך למוהר"ת]. וזמן מנחה הגיע, ויקבל מוסגר פה עוד ב' תפלות, ובוודאי יחיו נפשך, כי כולם מוכרחים לך, ומדברים מענייניו, להנצל מחולי הקדחת רח"ל, ולבלי לאכול הרבה, ולזכות לדעת שלם [ליקוטי תפלות ח"א תפלה קנ"א]. וכן התפלה הב' להרבות בצדקה, ולזכות לעניים הגונים כדי שיתתקן על ידי זה [שיזכה על ידי זה להתיקון הברית, והוא לכאורה בליקוטי תפלות ח"א תפלה קנ"ב]. וכל זאת מוכרח לך.

וידעתי כי מחשבותיך משתוקקים לתקונים אלה, השם יתברך יזכך לזכות להם מהרה. וראה והבט עד כמה גדול כח הרצון, כי כל התפלות שנחתשו עתה כולם מאת ה' יצאו בדרכי נפלאותיו הנוראים, וכולם לא נעשו ונתחדשו כי אם על ידי הרצונות טובים והכיסופין טובים שלכם, עוד יש תקוה שנזכה כולנו לפעול כל מה שאנו מבקשים בתפלתנו, כי גדול ה' וכו' ולגדולתו אין חקר. והיום פנה מאד ואי אפשר להאריך ללל, השם יתברך יזכני להתפלל מנחה בכוונה בכח תפלות אלו.

דברי אביך המצפה לראותך בחיים ושלום ושמחה.

נתן מברסלב

סימן קנ"ט

אור ליום ו' ערב שבת קודש נח, תקצ"ה לפ"ק, ברסלב

אהובי בן אחותי, חביבי וידידי, הרבני מו"ה יצחק אייזיק נ"י [מתלמידי

מוהר"ת ובן אחותו, ונתגדל בבית מוהר"ת].

מידעה משמחת ובקשה

בהיות שסידרנו כל תלמידי רבינו"ל על סדר הא"ב בסדר יפה אף נעים, וכן יש תחת ידינו מסודר כל תלמידי מוהר"ת ז"ל על דרך זה, וכן זכינו בעזרה"ת לסדר הספה"ק **"עלים לתרופה - מכתבי מוהר"ת"**, עם הערות ובידורים על כל מכתב ומכתב, **בתוספת מכתבים מכת"י**, עד שפנים חדשות בא לכאן.

ולכן הנני פונים בבקשה מאת אנ"ש היקרים, **מי שרוצה לזכות ליתן יד ועזר להדפסת הספרים הקדושים הללו יפנה אלינו, וזכות הרבים תלוי בו.**

כוונת ההערות והצינונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעו"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמה לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהר"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתנו למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בהעט סופר, אן להערות, וכן

מי שברצונו שיגיע לו העט סופר על יד האימג'ל, יפנה:

CONGHVPRINTING@GMAIL.COM

או להפעקס: **845.781.6701**

להודיע על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן!

לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום

מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א

עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהרין הסבר, לויט די

מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות

חזקו ואמנו אחוי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם בכל פעם עצות להציל נפשכם (ע"ת מכתב שי"א)